

3. feladatsor

1. Legyen

$$g(x, y, z) = (xyz, x^2 + y^2 + z^2), \quad f(u, v) = (uv, u + v).$$

a) Írjuk fel f és g koordinátafüggvényeit!

b) Hol folytonos, hol differenciálható f illetve g ?

c) Írjuk fel f és g Jacobi-mátrixait!

d) $f \circ g$ és $g \circ f$ közül melyiknek van értelme? Amelyiknek van, azt adjuk meg képlettel!

e) Számítsuk ki a kompozíció Jacobi-mátrixát közvetlenül az előző képletből is, valamint a láncszabály segítségével f és g Jacobi-mátrixából is!

2. Legyen $f(t) = (\cos t, \sin t, t)$.

a) Mi lesz a képe a $[0, 1000]$ szakasznak?

(HF) b) Írjuk fel f Jacobi-mátrixát!

(HF) c) A t változót időnek képzelve, a kapott mátrixnak mint oszlopvektornak mi a fizikai jelentése?

3. Fejezzük ki az alábbi függvények deriváltjait a megadott helyeken az f függvény parciális deriváltjainak segítségével!

a) $F(t) = f(t, t^2, t^3)$ $t = 1$ -ben

(HF) b) $G(t) = f(e^t, \log t, \sqrt{t}, \cos t)$ $t = \pi$ -ben

4. Bizonyítsuk be illetve határozzuk meg a láncszabály előadáson szereplő következményének segítségével az alábbi $(\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R})$ deriválási szabályokat!

a) $(fg)' = f'g + fg'$ (HF) b) $(f/g)' = \frac{f'g - fg'}{g^2}$ c) $(f^g)' = ?$

5. Vezessük le a láncszabályból a tanult következményét!

6. (HF) Mutassunk példát olyan $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ leképezésre, amelyre teljesül, hogy

a) az 1×2 -es álló téglalapot egy 2×1 -es fekvő téglalapba viszi;

b) az $\{(x, y) : 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq 1\}$ négyzetet a $\{(x, y) : 0 \leq x \leq 1, 0 \leq y \leq x\}$ háromszögbe viszi;

c) egy zárt szakaszt egy körvonalba visz;

d) egy négyzetet egy körlapba visz.

7. (HF) Bizonyítsuk be, hogy ha $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ olyan függvény, amelyre $\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{\partial f}{\partial y}$ mindenhol, akkor $F(t) = f(t, -t)$ konstans! (Ötlet: Nézzük $F'(t)$ -t!)